

Julkilausuma teemoittain

2. Kaupungin palvelujen kustannusten hillintä

Mistä Lahden palveluista voisi säästää?

Asukaspaneelin pääviesti

Lahden kaupungin tulee **keskittää toimintoja ja työskentelyä** tarkoituksenmukaisesti omiin tiloihin sekä osallistaa eri kohderyhmät tilasuunnitteluun, mikä mahdollistaa tilankäytön optimoinnin ja kustannusten hallinnan. Kaupungin tulisi vahvistaa **johtamisen vastuuta ja taloudellisesti vastuullista toimintakulttuuria**, jotta kokonaisjohtaminen ja resurssien käyttö vastaisivat paremmin nykyiseen taloustilanteeseen. **Ostopalvelujen vähentämistä** toteutettaisiin vahvistamalla sopimusten suunnitelmallisuutta ja valvontaa, selkeyttämällä osapuolten rooleja ja vastuita sekä luomalla edellytykset paikallisten toimijoiden nykyistä tehokkaammalle hyödyntämiselle.

Asukaspaneelin konkreettiset toimenpidesuositukset

Lahden kaupungin tulee panostaa konkreettisesti seuraaviin asioihin ja varmistaa, että toimenpiteet tukevat kaupungin talouden tasapainoa, palveluiden saavutettavuutta sekä resurssien tehokasta käyttöä. Lisäksi toimenpiteet tulisi toteuttaa johdonmukaisesti, taloudellisesti vastuullisesti ja hyvän hallinnon periaatteita noudattaen.

1. Kaupungin tulee käyttää ensisijaisesti omia tilojaan eli järjestää palvelut, toiminnot ja työskentelyt kaupungin omissa tiloissa. Esimerkiksi Palvelutori koetaan kustannuksiltaan korkeaksi, eikä sen palveluiden tavoitavuus välttämättä vastaa tavoitteita. Palvelutorin toimintoja ehdotetaan siirrettäväksi muihin olemassa oleviin tiloihin, kuten kirjastojen tai monitoimitalojen yhteyteen, jotta tilavuokratkustannuksia voidaan säästää.
2. Vajaalla käytöllä olevien tilojen käytön tehostaminen.
Tilojen käytön tarkasteleminen käytännön toteutumisen näkökulmasta ja työskentelyiden ja toimintojen tiivistäminen todellista tarvetta vastaavaksi. Toimistotyöskentelyn keskittäminen kaupungin toimistorakennuksiin. Etätyön vaikutukset on huomioitava siten, että työpisteet pysyvät aktiivisessa käytössä ja tilojen käyttöaste on korkea. Tilojen vuokraamista ulkopuolisille toimijoille tulisi lisätä. Äänestyspisteiden sijoittaminen kaupungin omiin tiloihin. Monitoimitalojen ja koulujen ympärivuotista ja laajempaa käyttöä tulisi lisätä, ja monitoimitalomallia pidetään myönteisenä kehityssuuntana. Palveluiden ja yksiköiden toivotaan ottavan eri kohderyhmät mukaan säästötavoitteen (prosenttiosuuden) suunnitteluun keskustelun ja yhteiskehittämisen kautta. Esimerkiksi perusopetuksessa suunnitteluun voisivat osallistua oppilaat, huoltajat ja opettajat.
3. Hallinnollisia matkoja ja suuria benchmarking-vierailuja sekä laajoja ryhmämatkoja vähennetään, ja niiden tilalle suositellaan etäyhteyden hyödyntämistä. Myös tekoälyn hyödyntämistä benchmarkkausessa. Mahdolliset hallinnolliset matkustamiset ehdotetaan rahoitettavan hankerahoista. Kaupungin tilaisuuksissa ei tarjota alkoholia, vaan osallistujat hankkisivat sen itse halutessaan.

Julkilausuma teemoittain

2. Kaupungin palvelujen kustannusten hillintä - teema 2

Mistä Lahden palveluista voisi säästää?

Asukaspaneelin konkreettiset toimenpidesuositukset

4. Pällekkäisiä toimintoja tarkastellaan ja poistetaan, jotta kaupungin toiminta olisi sujuvampaa ja kustannustehokkaampaa. Kaupungin toivotaan toteuttavan itse rahan käytön kriittistä tarkastelua ja olevan valmis muuttamaan totuttuja käytäntöjä.
5. Puolueita toivotaan haastettavan yhteisiin talkoiisiin taloustilanteen vuoksi ja osallistumaan taloudelliseen vastuuseen. Kokouspalkkioissa tehdään säästöjä, jos varajäsen ketjuttaminen jätetään pois ja kokoukset järjestetään silloin, kun asialistalle on kertynyt riittävästi käsiteltäviä asioita. Kaupunginjohdon toivotaan näyttävän esimerkkiä taloudellisesti vastuullisessa toiminnassa.
6. Palveluiden ostoja tulee karsia, koska niiden osuus menoista on merkittävä. Palveluostojen kokonaisuutta tulee tarkastella suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Valvontaa tehostaa ja palveluntarjoajilta edellyttää sovittujen velvoitteiden täysimääräistä toteuttamista.
7. Hankintaosaamista tulee vahvistaa ja lisätä. Vastuut tulisi selkeyttää sopimuksissa, sillä jaetun vastuun koetaan johtavan epäselvyyksiin. Sopimukseen esitetään lisättäväksi sanktioita käytäntöjen noudattamisen varmistamiseksi sekä sanktioiden valvontaa.
8. Kaupungin tulee arvioida, onko taloudellisesti perusteltua palauttaa joitakin palveluja omaksi toiminnaksi kustannustehokkuuden parantamiseksi.
9. Yrittäjille tulee tarjota paremmat mahdollisuudet osallistua palveluiden tarjoamiseen ja kilpailutuksiin. Hankintojen pilkkominen pienempiin osiin on keino, joka mahdollistaisi myös pienempien yritysten osallistumisen. Useamman pienemmän yrityksen nähdään voivan yhdessä tuottaa palvelukokonaisuuden osia. Paikallisuuden suosimista ja hyödyntämistä lain puitteissa pidetään tärkeänä osana palveluiden järjestämistä.

Muut huomiot ja toiveet talouden suunnitteluun sekä päätöksenteolle

Kaupungin tulee huomioida suunnittelussa ja päätöksenteossa myös joustavat ja mielikuvitukselliset ratkaisut työllisyyden lisäämiseksi, jotta työttömät, erityisesti nuoret, saadaan töihin ja kaupungin sakkomaksut pienemmäksi. Lahti voisi kehittää oppisopimusmallin systemaattiseksi osaksi kaupungin toimintaa ja sitoutua siihen. Lisäksi on tärkeää edistää mahdollisuuksia kevyen yrittäjyyden harjoittamiseen ilman, että siitä aiheutuu asiakkaalle perusteettomia seuraamuksia tai sanktioita.

Julkilausuma teemoittain

2. Kaupungin palvelujen kustannusten hillintä

Mistä Lahden palveluista ei voisi säästää?

Asukaspaneelin pääviesti

Perusopetus ja nuorisopalvelut ovat keskeisiä ennaltaehkäiseviä investointeja, joihin on panostettava laadun, yhdenvertaisen tuen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Opettajien osaamista sekä oppilas- tai ryhmäkohtaista tukea tarvitsevien ja maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten tukemista tulee vahvistaa Lahdessa. Samalla on kehitettävä tiivistä ja tavoitteellista yhteistyötä nuorisopalvelujen, työllisyyspalvelujen ja kolmannen sektorin kanssa. Näin voidaan lisätä lasten ja nuorten osallisuutta ja turvallisuutta sekä katkaista ylisukupolvista huono-osaisuutta.

Asukaspaneelin konkreettiset toimenpidesuositukset

1. Perusopetuksesta ja nuorisopalveluista ei tule säästää, vaan niitä tulee kehittää. Lasten ja nuorten osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia tulee lisätä. Laadukkaat palvelut lisäävät perheiden hyvinvointia, turvallisuutta ja alueiden elinvoimaa. Koko Lahti yhtenä oppilaaksiottoalueena lisää valinnanvapautta, mutta lähikoulut on turvattava erityisesti alakoululaisille.
2. Varhainen tuki lisää turvallisuutta, hyvinvointia ja ehkäisee ongelmien kasaantumista. Keskeinen tavoite on ylisukupolvisen huono-osaisuuden ja työttömyyden katkaiseminen. Oppilaskohtaista tukea tai ryhmätukea tarvitseviin ja maahanmuuttajataustaisiin lapsiin ja nuoriin tulee panostaa. Opetusryhmiä ei tule suurentaa ja integroiduissa ryhmissä resurssien on oltava riittävät. Tuen toteutumisessa olevat erot koulujen välillä tulee tasoittaa. Opettajien koulutukseen on panostettava, erityisesti oppilaskohtaisen tuen ja ryhmäkohtaisen tuen osaamiseen ja erityisopetukseen.
3. Perusopetuksen, nuorisopalvelujen, pajatoiminnan, työllisyyspalvelujen ja kolmannen sektorin yhteistyötä tulee vahvistaa. Monitoimitilat ovat keskeinen toimintaympäristö yhteisöllisyydelle ja yhteistyölle. Niiden toimintaa tulee kehittää.
4. Yrittäjyyskasvatusta tulee lisätä ja monipuolistaa perusopetuksessa.
5. Hankkeet ovat tärkeä keino tuoda lisäresursseja ja uusia toimintamalleja.
6. Nuorisotilojen turvallinen sijainti ja palvelujen laatu vahvistavat alueiden elinvoimaa.

Muut huomiot ja toiveet talouden suunnitteluun sekä päätöksenteolle

Kaupungin tulee vähentää ulkopuolisten palvelujen käyttöä ja vahvistettava omaa osaamista. Kaikki palvelut on arvioitava ja sopeutettava tasapuolisesti. Joukkoliikennettä on järkipäristettävä vastaamaan todellista kysyntää ja tuottamaan säästöjä. Työllisyyspalvelut on uudistettava kokonaisvaltaisesti, jotta sakkomaksuja ja työttömyyden kustannuksia voidaan vähentää. Työpajatoiminta on keskeinen keino työttömyyden kustannusten hillitsemisessä. Lahden hallintoa on kevennettävä ja rakenteita uudistettava rohkeasti. Esihenkilöiden määrää ja hallintokuluja on vähennettävä ilman, että hyvinvointi heikkenee. Hankintatoimea on kehitettävä ja hankintoja yhdistettävä kustannustehokkuuden parantamiseksi.